

"ישיבישע בלאט" "לאמדעט" ב"דף היומ" בשו"ת ומ"מ

דף לב ע"ב

1. **מנין שיהיו ידיו של שוחט לפניו מן הנשחט וכו' ת"ל לפני ה'**, וקשה הלא כל מקום שנאמר לפני ה' אין הכוונה על הפועל אלא על הפעולה, וכמו וערכו עצים על האש, או זרקו את הדם על המזבח, שאין הפועל צריך לעמוד על האש או על המזבח, ומאי שנא הכא גבי שחיטה דבעי שהשוחט יהיה לפני ה'?
2. **מקיש ביאה לנגיעה וכו', ומיניה יליף איסור בביאה במקצת**, וקשה תיפק ליה שאסור כמו שיש איסור להכניס דברים טמאים למקדש ע"י רמב"ם ביאת מקדש ג' טז, ומ"ש ידיים טמאות מכל חפץ טמא?

התשובות

ע"ב

1. **כן הקשה המלבי"ם ספרא ויקרא א' לו' ותירץ דס"ל לשמעון התימני** דבשחיטה אין עיקרא רק חיתוך הסימנין אלא **כוח הגברא** של הפועל היא מגוף מעשה השחיטה, ולכן בעי שיהיה לפני ה', ומדוקדק הלשון שיהיו ידיו של שוחט, היינו הכוח גברא שלו.
2. **בקהלות יעקב כד' תי' דאין האיסור אלא על דבר שראוי לקבל טומאה בפני עצמו**, אבל הכא אין הידיים מקבלו טומאה אלא כחלק מכל הגוף, **ובאבן האזל** ביאת מקדש ג' יח' תי' שלגבי החפץ שהוא אדם אינו חשיב כדרך ביאתו כשמכניס מקצתו ולכן אינו מטמא.

הערות, הארות, ומראי מקומות

וכולן שקיבלו וכו', אי איירי גם לגבי טמא, ע"י רש"י, ובתיו"ט הביא מהרע"ב במעילה א' א' שמחשבת טמא פוסלת, ועיי"ש בתיו"ט, וע"י רמב"ם וראב"ד פסוהמ"ק א' כח' ובמהר"י פורקוס והכסף משנה שם.

נשפך מן הכלי על הרצפה ואספו כשר, וע"י כתבי הגר"ז לעיל כה. דאיכא על זה ב' פסוקים, בגמרא ובתורת כהנים, וביאר דיש דין אחד שהקבלה תהיה מצואר הבהמה, ודין שני של פסול בנשפך הדם קודם שנתקבל בכלי.

נתנו על הכבש שלא כנגד היסוד, אי זהו פסול אחד או שניים, ע"י רש"י לעיל כו. ד"ה על גבי, וע"י רמב"ם פסוהמ"ק ב' י' ומהר"ק שם.

בגדר השחיטה שמצד אחד כשירה בזר, ומאיך מחשבה פוסלת בה, ולעיל יד: אמרינן לאו עבודה היא, עיי"ש רש"י ותוס' שם, וע"י בית הלוי ח"ב כג' שלמרות שאינה עבודה היא מסדרי ההקרבה, וע"ע תוס' יומא מב.

טמאים לכתחילה לא גזירה שמא יגעו בבשר, והטעם דיש איסור לטמא קדשים, ע"י רש"י ותוס' חולין ב; ועיי"ש חת"ס שהקשה דהא חיבת הקודש דרבנן, אמנם ע"י בנודע ביהודה יו"ד קמא ד' דס"ל דלדעת התוס' הוא מה"ת.

מאי שנא סמיכה דכתיב לפני ה', והנה הפסוק נאמר בשחיטה ולא בסמיכה, אלא כיון שתיתכף לסמיכה שחיטה גם זה צריך להיות לפני ה' ולפי"ז בדיעבד אינו מעכב כיון שכל דין תיתכף לסמ"ש הוא לכתחילה, וע"י רמב"ם מעה"ק ג' יא' שהוא מעכב, ע"י תוס' ד"ה מאי בשם ר" מאורלייניש.

ע"ב

בדין ביאת מקצת, חקר בקובץ הערות יט' א', אי פירושו דחייב על מקצתו, או דביאת מקצתו הוי ביאת כולו, ונ"מ אם יהיה איסור מוסיף כשהכניס מקצת להכניס עוד קצת, וע"י קה"י כד' מה שנו"נ בדבריו.

ע"י רמב"ם ביאת מקדש ג' יח' דנראה מדבריו שביאת מקצת הוא רק דרבנן, עיי"ש ראב"ד ובכסף משנה, וע"ע קרן אורה.

מצורע שחל שמיני שלו וכו' וראה קרי בו ביום וטבל, ע"י רש"י ותוס' יבמות ז: למה נקט ראה קרי ולא שאר טומאות של יום אחד.

ורבי יוחנן אמר דבר תורה אפילו עשה אין בו, ע"י רש"י ותוס' אי בא לפרש את הברייתא או לחלוק עליה, ע"י ח"י רעק"א פסחים צב. שהוכיח כדברי התוס', וע"י תשובות קמא יג' מה שיישב שיטת רש"י.

דברי הרמב"ם בית הבחירה ז' יז' שלגבי טבול יום בעזרה כתב שהוא דרבנן ולגבי גויים ו טמא מת לא כתב כן, ע"י בראב"ד, ועיי"ש רידב"ז שלא בא לחלוק אלא לפרש דברי הרמב"ם, וע"י שיעורי בני הגר"ז בשם הגר"ז שגדר האיסור שגזרו הוא שהוסיפו בו קדושה כעין שכינה ולכן בזה הרמב"ם הדגיש שהוא דרבנן, עיי"ש.

היכי מעייל ידיה לבהונות, וע"י חידושי הגר"ח שכא' שהקשה למה לא יכניס שלא כדרך, ותירץ: א. דכיון דהותרה אין ענין לעשות בדרך היתר. ב. במצורע עיקר הענין הוא התוצאה שיוכל להיות בטהרה בקודש. ג. כל האיסור להיות בקודש נלמד ממצות שילוח ובמצורע כיון שמצוותו שיהיה שם אין מצות שילוח וממילא אין איסור בכניסה.

"החיזוק היומ"י"

שחיטה כשירה בזר, אבל מקבלה ואילך מצוות כהונה, ונראה להמליץ בזה דהנה ידוע שאת בני התורה המקדישים את חיהם ללימוד דימה הרמב"ם בסוף שמיטה ויובל לכהנים, והנה תחילת העבודה בחיי האדם היא ההתגברות על היצר והיא נמשלה לשחיטה שהיא כשירה בזר וקיימת אצל כל אדם, אבל מקבלה ואילך, היינו להקריב את הדם אצל המזבח, דהיינו להקדיש את חלבו ודמו לפני ה' זהו רק מצוות כהונה, היינו למי שגמר בדעתו להיות ככהן המשרת לפני ה'.